Lietas arhīva Nr. AA43-0700-22/7
ECLI:LV:ADAT:2022:1215.A420247420.10.S

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr. A420247420
AA43-0700-22/7

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2022. gada 15. decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Valda Zommere,
tiesneši Ilze Amona un Kaspars Berķis

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „RIGOLEX" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2020. gada 3. septembra lēmuma Nr. 30.2-22.13/3789 atcelšanu daļā, sakarā ar SIA „RIGOLEX" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2022. gada 31. janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – dienests) veica pieteicējam SIA „RIGOLEX" iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (turpmāk – VSAOI) auditu par 2017. gada janvāri – 2018. gada jūliju. Audita rezultātā ar dienesta Nodokļu kontroles pārvaldes Algas nodokļu audita daļas Trešās nodaļas vadītāja 2020. gada 9. aprīļa lēmumu Nr. 30.2-23.34.1/24189 (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējam papildu nomaksai budžetā aprēķināts VSAOI 31 565,03 *euro*, soda nauda 94 695,09 *euro*, nokavējuma nauda 10 821,98 *euro*, kā arī IIN soda nauda 54 334,14 *euro*.

Administratīvais process iestādē noslēdzās ar dienesta ģenerāldirektora 2020. gada 3. septembra lēmumu Nr. 30.2-22.13/3789 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums), ar kuru sākotnējais lēmums atstāts negrozīts daļā par papildu nomaksai budžetā noteiktajām VSAOI 29 654,85 *euro*, soda naudu 88 964,55 *euro*, nokavējuma naudu 10 176,59 *euro*, kā arī IIN soda naudu 51 112,17 *euro*, savukārt sākotnējais lēmums atcelts daļā par VSAOI 1910,18 *euro*, soda naudu 5730,54, nokavējuma naudu 645,39 *euro* un IIN soda naudu 3221,97 *euro*.

Dienests secinājis, ka pieteicējs nav pilnībā uzskaitījis nodarbināto kravas autovadītāju nostrādātās darba stundas un grāmatvedības uzskaitē ir sniedzis nepilnīgu informāciju par nodarbinātajām personām aprēķinātajiem darba ienākumiem.

[2] Pieteicējs vērsās tiesā ar pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu daļā par papildus aprēķinātajām VSAOI, soda naudu, nokavējuma naudu un IIN soda naudu. Pieteikums pamatots šādi.

[2.1] Pieteicējs nav izmaksājis naudas līdzekļus saviem darbiniekiem, kuri nebūtu atspoguļoti grāmatvedības uzskaitē. Pārsūdzētajā lēmumā nav tiesiski iegūtu un neapstrīdamu pierādījumu par to, ka pieteicējs saviem darbiniekiem veicis izmaksas par darbu, kuras nebūtu atspoguļotas pieteicēja grāmatvedībā. Pārsūdzētajā lēmumā norādīts tikai darbinieku, kuri ir pārtraukuši savas darba tiesiskās attiecības ar pieteicēju, subjektīvais viedoklis un interpretācija par darba algas saņemšanu. Pieņēmumi par pārsūdzētajā lēmumā minēto darbinieku, kuri nebija vēlējušies atklāt savu identitāti, apgalvojumiem par to, ka viņi pārbaudāmajā periodā ir saņēmuši atlīdzību 500 *euro* skaidrā naudā, nevar tikt ņemti par pamatu aprēķinam, jo tam nav pierādījumu. Nav pamatots dienesta apgalvojums par darbinieku saņemtās atlīdzības neatbilstību, jo neviens pieteicēja darbinieks nav saņēmis mazāku samaksu par vienu faktiski nostrādāto darba stundu. Darba samaksas minimālais lielums ir noteikts atbilstoši normatīvajiem aktiem.

[2.2] Pieteicējs ar iesniegtajiem precizējumiem darba laika uzskaites tabelēs (turpmāk – darba tabeles) ir norādījis visas darbinieku nostrādās stundas pilnā apmērā, tostarp darba laiku naktīs un brīvdienās.

Pārsūdzētajā lēmumā nav norādīts neviens fakts, ka kāds no pieteicēja darbiniekiem būtu veicis darbu lielākā apjomā, nekā tas norādīts darba tabelēs. Neviens no bijušajiem un esošajiem darbiniekiem nav izvirzījis pret pieteicēju iebildumus par darba laika uzskati un darba algas izmaksu. Pieteicēja darbiniekiem ir noteikta summētā darba laika uzskaite. Dienests ir

nepamatoti norādījis, ka pieteicējam jebkurā gadījumā ir jānodrošina darbinieki ar normālu darba laiku Darba likuma izpratnē. Pieteicēja darbinieku darba specifika ir tāda, ka pieteicējs nenosaka regulāru darba laika sākuma un darba laika beigu maiņu, kā rezultātā pieteicēja darbiniekiem nav noteikts precīzs darba laiks. Pieteicēja darbinieki pilnībā pārzina savus darba pienākumus un nepieciešamību uzsākt darbu noteiktā laikā. Pieteicēja darba specifika – kravu komplektēšana un kravu piegāde – ir aprakstīta pārbaudē iesniegtajos paskaidrojumos.

[2.3] Pieteicējs ir uzrādījis ceļazīmes; ieraksti tajās atbilst veiktajam darba apjomam. Pieteicējs automašīnu nobrauktos kilometrus uzskaita pēc ceļazīmēm, bet pirmatnējas ceļazīmes, ko raksta autovadītāji, nav saglabātas. Automašīnas faktiski ir piesaistītas katram darbiniekam; maiņa notiek tikai pēc nepieciešamības; darbiniekiem noteikts summētais darba laiks; autovadītāju darba laiks apmērām 4, 5, 7 un 8 stundas, bet darbs brīvdienās un svētku dienās notiek pēc nepieciešamības. Autovadītāji/ekspeditori saņem darba uzdevumus no pieteicēja valdes locekļa un fiksē ikdienas faktiski veiktos darbus personiskajos pierakstos, kurus pēc tam nodod pieteicēja darbiniekiem, kuri apkopo informāciju un atspoguļo to elektroniskā formā ar iespēju pavairot dokumentus papīra formā. Ilggadīgie darbinieki, kuri veic vienveidīgu maršrutu ar vienu un to pašu transporta pasūtītāju un ar vienu un to pašu pārvadājamo preci, pierakstus neveic vispār, bet informācija tiek nodota mutiski. Spēkā esošās tiesību normas uzliek par pienākumu aizpildīt ceļazīmes, bet neuzliek par pienākumu to darīt katram sabiedrības darbiniekam pašrocīgi.

[2.4] Pārsūdzētajā lēmumā veiktais aprēķins, nosakot, ka visiem pieteicēja darbiniekiem ir 8 stundu darba laika aprēķins, neatbilst lietas faktiskajiem apstākļiem, jo pieteicējam nav pienākuma maksāt par darbu, kurš nav veikts.

[2.5] Pārsūdzētajā lēmumā minēto pieteicēja sadarbības partneru paskaidrojumos nav norādītas konkrētas gada un mēneša dienas ar konkrētiem laikiem un konkrētiem pieteicēja darbiniekiem, tādējādi šie paskaidrojumi nevar būt par pamatu dienesta pieņēmumam, ka visi pieteicēja darbinieki ir strādājuši katru darba dienu 8 stundas dienā, tai skaitā – sestdienās.

[2.6] Attiecībā uz skaidras naudas atlikumiem dienests nav konstatējis pieteicējam brīvus naudas līdzekļus, kuri nebūtu norādīti pieteicēja grāmatvedībā un ar kuriem pēc auditoru loģikas būtu iespējams izmaksāt papildu naudas līdzekļus pieteicēja darbiniekiem.

[2.7] Aprēķinam par 2017. gada janvāri un februāri bija iestājies likumā „Par nodokļiem un nodevām" noteiktais papildu nodokļu aprēķina termiņš – 3 gadi; par šo termiņu nevarēja veikt nekādas nodokļu korekcijas.

[3] Dienests tiesai sniegtajā paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem, papildus paskaidrojot turpmāko.

[3.1] Audita laikā tika iegūti pierādījumi, ka pieteicēja darbinieki veikuši lielāku darba apjomu, nekā tas norādīts darba tabelēs, piemēram, neatbilstības transportlīdzekļa tahogrammās norādītajam ar darba tabelēs norādīto; neatbilstība ceļazīmē norādītajā informācijā par autovadītāju, kurš tajā laikā jau bijis atbrīvots no darba; neatbilstība starp ceļazīmēs norādīto nobraukto kilometru un darba tabelēs norādīto darba stundu daudzumu u. tml. Tādējādi lietā iegūtie pierādījumi liecina par nepareizi uzskaitīto darbinieku darba laiku.

[3.2] Lietā iegūtie pierādījumi liecina par pieteicēja darbinieku lielāku darba stundu nostrādāšanu nekā norādīts darba tabelēs, tādējādi, pamatojoties uz likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23. panta sestās daļas 5. un 6. punktu, septīto un astoto daļu dienestam, uzskatot, ka pieteicēja darbiniekiem bija jāsaņem atlīdzība par darbu vismaz minimālās algas apmērā, bija pamats aprēķinu metodes piemērošanai. Gadījumā, ja nodokļu maksātājs pārkāpj nodokļu likumu prasības, dienestam ir tiesības precizēt valsts budžetā maksājamo nodokļu lielumu, ko sākotnēji bija pienākums pareizi aprēķināt pašam nodokļu maksātājam. Dienestam, aprēķinot nodokļu maksājumu apmēru, ir tiesības izmantot savā rīcībā esošos un iegūtos datus, kas raksturo konkrētā nodokļu maksātāja darbību.

[3.3] Par pieteicēja veiktajām piegādēm sestdienās un svētku dienās informējuši vairāki pieteicēja darījumu partneri, norādot pat uz konkrētiem transportlīdzekļu vadītājiem. Savukārt par pieteicēja darba ņēmēju darbu nakts stundās norāda gan dienestam paskaidrojumus sniegušie pieteicēja darba ņēmēji, gan konstatētā regulāra degvielas uzpilde nakts stundās. Norādītais ļauj secināt, ka pieteicējs par strīdus periodu darba ņēmēju darba tabelēs nesniedz patiesu informāciju par nodarbināto autovadītāju nostrādāto darba laiku.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2022. gada 31. janvāra spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Lietā ir strīds, vai pieteicējs saviem darba ņēmējiem ir pilnīgi uzskaitījis nostrādātās darba stundas un attiecīgi aprēķinājis darba ienākumus.

[4.2] Auditējamā periodā pieteicējam deklarēti 64 darba ņēmēji. Atbilstoši darba tabelēm automašīnu vadītāji pamatā dienā bijuši nodarbināti 4, 5 vai 6 stundas; nakts stundas uzrādītas tikai trīs darbiniekiem – automašīnas vadītājam /pers. C/ (pastāvīgi), /pers. D/ un /pers. E/ (periodiski). Atsevišķiem darbiniekiem periodiski uzskaitītas darba stundas sestdienās, bet svētdienās – periodiski tikai /pers. D/ un /pers. E/.

[4.3] No darba līgumiem konstatējams, ka pieteicēja darbiniekiem ir pienākums veikt darba pienākumus atbilstoši amata aprakstam un darba devēja rīkojumiem. Darba līgumos paredzēts summētais darba laiks, darba samaksa paredzēta ne mazāka kā Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktais minimums, darba līgumos nav norādīts darbinieku dienas vai nedēļas darba laiks. Atbilstoši amata aprakstiem automašīnas vadītāju (autovadītāju-ekspeditoru) galvenajos amata pienākumos cita starp ietilpst ikdienas ceļa zīmju pareiza aizpildīšana un to savlaicīga nodošana dispečeru dienestam; pirms darba sākuma ikdienas medicīniskās pārbaudes iziešana; beidzot darbu – autotransporta uzpildīšana ar degvielu (ne mazāk kā vienas darba dienas patēriņa normai); nomazgāšana un novietošana stāvvietā. Noteiktais darbalaiks – atbilstoši

vienojoties ar darba devēju, kas ir ne mazāk kā 100 stundas mēnesī. Amata aprakstos nav norādīts darbinieka dienas vai nedēļas darba laiks.

[4.4] Pēc informācijas darba devēja ziņojumos par strīdus periodu dienests konstatējis, ka vairumam autovadītāju (/pers. E/, /pers. F/, /pers. B/, /pers. G/, /pers. H/, /pers. I/, /pers. AB/, /pers. J/, /pers. JD/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/, /pers. T/, /pers. U/, /pers. V/, /pers. Z/, /pers. A0/, /pers. AA/, /pers. AB/, /pers. AC/, /pers. AD/, /pers. C/, /pers. AE/, /pers. AF/, /pers. AG/, /pers. D/, /pers. AH/, /pers. AI/, /pers. AJ/, /pers. AK/, /pers. AL/, /pers. AM/, /pers. AN/, /pers. AO/, /pers. AP/, /pers. AR/, /pers. AS/, /pers. AT/, /pers. AU/ un /pers. AV/) mēnesī aprēķināta darba alga, kas zemāka par valstī noteikto minimālo algu.

Atbilstoši darba tabelēm vairāki automašīnu vadītāji nodarbināti zem amata aprakstā noteiktā darba laika, t.i., mazāk par 100 stundām mēnesī. Piemēram, 2017. gada aprīlī /pers. AG/ – 86 stundas, /pers. AO/ – 89 stundas, /pers. C/ – 93 stundas, /pers. AK/ – 94 stundas, /pers. AM/ – 99 stundas, /pers. D/ – 90 stundas, /pers. AN/ – 92 stundas; 2017. gada maijā /pers. S/ – 34 stundas, 2017. gada jūnijā /pers. AN/ – 89 stundas, /pers. S/ – 46 stundas, 2017. gada jūlijā /pers. AG/ – 97 stundas, /pers. M/ – 96 stundas, /pers. S/ – 47 stundas, /pers. A0/ – 97 stundas, /pers. AL/ – 99 stundas, 2018. gada janvārī /pers. S/ – 39 stundas, /pers. AU/ – 32 stundas, 2018. gada februārī /pers. D/ – 57 stundas.

[4.5] Novērtējot pierādījumus kopsakarā, tiesa secināja, ka ir pamats apšaubīt to, ka kravas automašīnu vadītājiem darba laiks darba tabelēs uzskaitīts un darba samaksa aprēķināta atbilstoši faktiski nostrādātajam laikam, pamatojoties uz turpmāk minēto.

[4.5.1] Pieteicēja valdes locekļa M. Melbikša 2019. gada 3. jūnija paskaidrojumā un audita sarunas laikā sniegtā informācija ir vispārīga, neatklāj darbinieku faktiskās nodarbināšanas ilgumu, veicamos darba pienākumus, kā arī nodarbināšanas regularitāti, katra darbinieka darba laika sākumu un beigas. Skaidrs priekšstats par minēto nav gūstams arī no auditam iesniegtajiem pieteicēja grāmatvedības dokumentiem.

[4.5.2] Lietā konstatētais, ka daudziem darbiniekiem mēnesī aprēķināta darba samaksa, kas zemāka par valstī noteikto un tie tiek nodarbināti mazāk kā 100 stundas mēnesī, neatbilst tam, par ko pieteicējs, pieņemot darbiniekus darbā, ar viņiem vienojies. Ņemot vērā valdes locekļa paskaidroto, ka darba samaksa darbiniekiem atkarīga no nostrādātā laika, apšaubāms, ka darbinieki būtu ieinteresēti strādāt pie darba devēja mazāk stundas, par darbu attiecīgi saņemot mazāku samaksu salīdzinājumā ar to, ar kādu viņi rēķinājušies, nodibinot darba attiecības. Šajā sakarā bez ievērības nav atstājams arī fakts, ka atbilstoši dienesta konstatētajam 56 no 64 pieteicēja deklarētajiem darba ņēmējiem pieteicēja uzņēmums ir vienīgā darba vieta. Pārbaudāmajā periodā no automašīnu vadītājiem, kuriem darba stundu skaits atsevišķos periodos mēnesī nesasniedz 100 stundas, tikai /pers. S/ ir deklarēta vēl arī cita darba vieta.

[4.5.3] Automašīnu vadītāju amatu aprakstos norādīts, ka automašīnu vadītāju galvenajos amata pienākumos cita starp ietilpst ikdienas ceļazīmju pareiza aizpildīšana un to savlaicīga nodošana dispečeru dienestam; pirms darba sākuma – ikdienas medicīniskās pārbaudes iziešana; beidzot darbu – autotransporta uzpildīšana ar degvielu, nomazgāšana un novietošana attiecīgā stāvvietā. Amata aprakstos nav norādīts darbinieku dienas vai nedēļas darba laiks.

Pieteicējs nav iesniedzis auditam autovadītāju pašrocīgi aizpildītas ceļazīmes, kā norādīts automašīnu vadītāju amatu aprakstos, kā arī darba laika uzskaites grafikus, kuros būtu norādīts, no cikiem līdz cikiem konkrētam darbiniekam konkrētajā datumā noteikts darba laika sākums/beigas. No pieteicēja grāmatvedības dokumentācijas, kas attiecas uz darbinieku darba laika uzskaiti, nav iespējams pārliecināties par konkrētiem darbiniekiem noteikto darba laika sākumu un beigām (nostrādāto darba laiku), par konkrēti veiktajiem pienākumiem. Ne darba tabelēs, ne datorrakstā sastādītajās ceļazīmēs šāda informācija nav. Ceļazīmes attiecībā uz automašīnas vadītāju darba laiku satur tikai informāciju par datumu, kad automašīnas vadītājs braucis. Tādējādi pieteicējs nav pamatojis darba laika uzskaitē norādīto darba laiku.

[4.5.4] Pieteicēja paskaidrotais, ka pieteicēja darbinieki faktiski veiktos darbus fiksē personīgajos pierakstos vai ilggadējie darbinieki neveic to vispār, jo līdzīgu darbu gadiem veic ikdienā pa vienu un to pašu maršrutu, pirmkārt, ir pretrunā pieteicēja valdes locekļa sākotnēji norādītajam, ka darba tabeles tiek aizpildītas atbilstoši sastādītajām ceļazīmēm, bet, otrkārt, – liecina par pieteicēja apzinātu rīcību izvairīties no likumā noteikto pienākumu veikšanas, nolūkā darbinieku darba laika uzskaiti veikt pilnīgi un precīzi. Ņemot vērā gan meteoroloģiskos apstākļus, gan satiksmes intensitāti un tās īpatnības, pat vienveidīgu maršrutu izpildē laika ziņā ir iespējamas nobīdes. Līdz ar to darba laika uzskaites vajadzībām nav nozīmes ne tam, ka darbinieki ilgstoši veic vienus un tos pašus maršrutus, ne tam, ka pieteicēja valdes loceklim katra maršruta izpildes laiks ir zināms, kā tas saprotams no pieteicēja valdes locekļa paskaidrojuma. Turklāt jāņem vērā arī darbinieku papildu veicamie pienākumi pēc reisa. Apšaubāms, ka tos katru reizi būtu iespējams paveikt vienā un tai pašā laikā.

[4.5.5] Darba tabelēs nakts stundas norādītas par mēnesi kopā; pieteicējs nav iesniedzis tādus darba laika uzskaites dokumentus, no kuriem būtu iespējams pārliecināties, vai darba tabelēs nakts stundas uzskaitītas pareizi.

[4.5.6] Atbilstoši darba tabelēs norādītajam /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ (visiem trim) – nakts stundas uzrādītas šādos pārbaudāmā perioda mēnešos: 2017. gada janvārī, februārī oktobrī, novembrī un decembrī, 2018. gada janvārī, februārī. /pers. C/, /pers. D/ – nakts stundas darba tabelē norādītas 2018. gada martā, bet 2017. gada martā, aprīlī, maijā, jūnijā, jūlijā, augustā, septembrī un 2018. gada aprīlī, maijā, jūnijā, jūlijā nakts stundas uzrādītas tikai /pers. C/.

Atbilstoši SIA „Neste Latvija" degvielas uzpildes pārskatam degviela regulāri uzpildīta nakts stundās. No darba tabelēm arī nevar konstatēt, kuros datumos /pers. D/, /pers. E/ un /pers. C/ ir uzskaitītas nakts stundas, taču degvielas uzpilde nakts stundās, ko veikuši /pers. D/ un /pers. E/ pēc SIA „Neste Latvija" sniegtās informācijas konstatējama arī datumos, kad nakts stundas minētajiem darbiniekiem nav uzskaitītas (2017. gada marts un maijs); darba stundas ne /pers. D/, ne /pers. E/ nav uzskaitītas 2017. gada 20. maijā (sestdiena).

Atbilstoši amata aprakstiem pienākums uzpildīt autotransportu ar degvielu automašīnu vadītājiem noteikts, beidzot darbu. Ņemot vērā, ka darba tabelēs minētajiem darbiniekiem norādītas darba stundas 4, 5, 6, 7 un 8 (izņēmums ir viens gadījums, kad 2017. gada 17. aprīlī (brīvdiena) /pers. C/ ir uzskaitītas 2 darba stundas), secināms, ka nevienu reizi, kad konstatēta degvielas uzpilde pēc plkst. 00.00, automašīnu vadītāji nakts laikā (t.i., pēc plkst. 22.00) nav strādājuši tikai 2 stundas. Līdz ar to datumos, kad darbinieki darbu veikuši laikā pēc plkst. 00.00, ir konstatējams automašīnu vadītāju nakts darbs. Tas attiecas arī uz 2017. gada 20. maiju, kad konstatēta degvielas uzpilde plkst. 05.13 (ņemot vērā, ka degviela jāuzpilda, beidzot darbu). Ņemot vērā konstatēto, tiesa secināja, ka darba tabeles par 2017. gada martu un maiju satur nepatiesu minēto darbinieku darba laika uzskaiti.

Degviela ar degvielas karti Nr. 7105880097830032 uzpildīta arī tuvu pusnaktij, piemēram, 2017. gada 13. martā plkst. 23.50, 22. martā plkst. 23.52, 27. martā plkst. 23.54. Pārskatā norādīta arī degvielas uzpilde dienas laikā (līdz plkst. 22.00). Ņemot vērā, ka atbilstoši darba līgumiem, beidzot darbu, automašīnu vadītājiem ir pienākums arī automašīnu nomazgāt, aizpildīt ceļazīmes un novietot automašīnu stāvvietā, apšaubāms, ka šādas darbības pēc degvielas uzpildīšanas varētu paveikt dažu minūšu laikā (līdz plkst. 00.00).

[4.5.7] Kritiski vērtējams pieteicēja valdes locekļa norādītais attiecībā uz to, ka pamatā visiem darbiniekiem, izņemot divus, darbs sākas ap plkst. 6.00. Par to, ka automašīnu vadītāji preču saņemšanu un piegādes veikuši arī citā laikā, kā arī brīvdienās, liecina lietā iegūtā informācija no pieteicēja sadarbības partneriem – SIA „Liepkalni", SIA „Maiznīca Flora", SIA „ZIF kulinārija", SIA „Fazer Latvija", SIA „LPB", SIA „Lāči", SIA „Biovela", SIA „EVBL", SIA „Latvijas Pārtikas ražotājs", SIA „Gaļas pārstrādes uzņēmums Nākotne", SIA „Siguldas maiznieks", SIA „IM Loģistika", SIA „Fēliks M", SIA „Bono Food", SIA „Cannelle Bakary".

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs katru mēnesi regulāri izrakstījis realizācijas rēķinus par pakalpojumu sniegšanu (preču saņemšanu, pārvadāšanu un piegādi) un ir izpildījis sadarbības līgumos norādītas saistības (t.sk. maršruti, saņemšanas dienas/stundas) pilnā apmērā. Līdz ar to ir pamats secināt, ka pakalpojumi sniegti tajās dienās (t.sk. sestdienās un svētdienās) un stundās (t.sk. nakts), kas norādītas darījumu partneru atbildēs un partneru sniegto informāciju nav pamata apšaubīt. Lietā arī nav iesniegti pierādījumi, kas liecinātu par pretējo.

Papildus tiesa norādīja, tā kā iegūtie pierādījumi liecina, ka preces automašīnu vadītāji saņēma arī laikā no plkst. 22.00 līdz plkst. 00.00 (piemēram, SIA „Lāči") un no plkst. 20.00 līdz plkst. 22.00 (piemēram, SIA „Latvijas Pārtikas ražotājs"), nevar izslēgt, ka šajos reisos nodarbinātie, ņemot vērā viņu darba pienākumu apjomu (t.sk. degvielas uzpildīšana un automašīnu nomazgāšana pēc reisa), strādājuši nakts darbu. Kā norādīts iepriekš, lietā nav iesniegtas automašīnu vadītāju pašrocīgi aizpildītās ceļazīmes vai citi dokumenti, kuros būtu norādīts laiks, cikos katru darba dienu darbs tiek uzsākts un citos pabeigts pēc automašīnu novietošanas stāvvietā. Tādēļ nav iespējams pārliecināties par to, vai darba tabelē šiem darbiniekiem nakts stundas nav uzskaitītas pamatoti.

[4.6] Darba līgumos ir noteikts, ka automašīnu vadītājiem ir summētais darba laiks, taču pierādījumi par to, kā šī summēšana notikusi un kā veidojas darba tabelē uzrādītais dienā nostrādāto stundu skaits, nav iesniegts. Tādējādi pieteicējs nav pierādījis summētā darba laika uzskaiti, kā arī pēc pieteicēja iesniegtajiem darba laika uzskaites dokumentiem nav iespējams pārliecināties, vai darba tabelē norādītais darbinieku darba laiks ir uzskaitīts pareizi.

Auditam iesniegtajās ceļazīmēs konstatēti trūkumi, kas neļauj izsekot ziņu atbilstībai faktiski notikušiem preču pārvadājumiem.

[4.6.1] Ceļazīmēs ir norādīta apkopota informācija par veiktajiem reisiem katrā konkrētā mēneša dienā (maršruts, kilometri, uzpildītās degvielas litri), bet minētās ceļazīmes ir aizpildītas kā kura – citas uz vienu automašīnas vadītāju un vienu automašīnu, citas – uz vienu automašīnas vadītāju un nekonkrētu automašīnu, norādot „pēc vajadzības".

[4.6.2] Ne visās ceļazīmēs norādīti odometra rādījumi pārskata perioda sākumā un/vai beigās, automašīnu nobraukums kilometros, iegādātās degvielas daudzums.

[4.6.3] Virknē gadījumu vienā ceļazīmē norādītas vairākas automašīnas, nav aizpildītas ailes odometra rādījumi mēneša sākumā un beigās, nav saprotams, ar kuru no automašīnām kurā datumā konkrēts automašīnas vadītājs braucis, un nav iespējams pārliecināties, kā pieteicējs uzskaitījis automašīnu vadītāju darba stundas.

[4.6.4] Vairākās ceļazīmēs norādīts, ka odometrs automašīnai nedarbojas, bet vairākās – nav uzrādīti odometru rādījumi.

[4.6.5] Vairākās ceļazīmēs nesakrīt norādītais degvielas iegādes daudzums ar SIA „Circle K Latvia" pārskatos norādīto attiecīgajā periodā norādīto uzpildīto degvielas daudzumu.

[4.7] Konstatētas nesakritības odometru rādījumos ceļazīmēs un tahogrammās, kā arī ceļazīmēs norādītās informācijas par nobrauktajiem kilometriem nesakritības ar tahogrammās fiksēto informāciju.

[4.7.1] 2017. gada janvāra ceļazīmē Nr. 35 kā automašīnas ar valsts reģistrācijas Nr. CU 9201 vadītājs norādīts /pers. C/, nobraukts 3016 km, iegādāti 1146,37 litri degvielas un odometra rādījums mēneša sākumā – 934 432, beigās – 937 448, bet saskaņā ar tahogrammā norādīto odometra rādījums mēneša sākumā ir 854 052.

[4.7.2] 2017. gada marta ceļazīmē Nr. 18/03 kā automašīnas ar valsts reģistrācijas Nr. PO 8650 vadītājs norādīts /pers. J/, nobraukts 2543 km, iegādāti 570 litri degvielas un odometra rādījums mēneša sākumā– 520 148, beigās – 522 691, bet saskaņā ar tahogrammā norādīto odometra rādījums mēneša sākumā 521 048 un beigās 523 724. Konstatētas arī starpības, salīdzinot ceļazīmē un tahogrammā norādītos nobrauktos kilometrus. Ceļazīmē Nr. 18/03 2017. gada 6. martā norādīti 235 km, bet tahogrammā 102 km, 11. martā ceļazīmē norādīti 0 km, bet tahogrammā 101 km, 18. martā ceļazīmē norādīti 0 km, bet tahogrammā 101 km, 29. martā ceļazīmē norādīti 104 km, bet tahogrammā 237 km. Darba tabelē 11., 18. martā /pers. J/ darba stundas nav norādītas, bet 29. martā norādītas 6 stundas, savukārt tahogrammā konstatējamas vairāk kā

deviņas darba stundas.

[4.7.3] 2017. gada marta ceļazīmē Nr. 3/03 kā automašīnas ar valsts reģistrācijas Nr. GM 919 vadītājs norādīts /pers. C/, taču ne 5., 12. vai 19. marta ceļazīmē, ne darba tabelē darbiniekam tahogrammā norādītās darba stundas nav uzskaitītas.

[4.7.4] /pers. D/ un /pers. E/ par 2017. gada februāri uz automašīnu ar valsts reģistrācijas numuru P0 8645 ir noformētas divas ceļazīmes – Nr. 3 un Nr. 4 – maršrutam Saldus–Rīga–Saldus. Ceļazīmes satur informāciju par atšķirīgu nobraukto kilometru skaitu un iegādātās degvielas daudzumu. Ceļazīmē Nr. 3 norādīts, ka iegādāta degviela 332,36 litri un nobraukums 4448 km, bet ceļazīmē Nr. 4 – ka iegādātā degviela 359,44 litri un nobraukums 3566 km, atšķiras arī odometra rādījums. Atbilstoši ceļazīmēs norādītajam braucienu datumi abiem autovadītājiem sakrīt, izņemot 20. februārī, kad brauciens norādīts tikai /pers. D/. Minētajā mēnesī /pers. D/ uzskaitītas 76 darba stundas, bet /pers. E/ 74 darba stundas. Pieteicējs nav sniedzis izskaidrojumu šim faktam. Turklāt atbilstoši SIA „Neste Latvija" degvielas uzpildes pārskatam ar karti Nr.7105880097830032 iegādāta 729 litri degviela, pie kam arī datumos, kad minētajiem darbiniekiem darba stundas nav uzskaitītas, piemēram, 22. februārī. Minētais liecina par formālu ceļazīmju sagatavošanu un nepilnīgu darbinieku darba stundu uzskaitīšanu.

[4.7.5] /pers. D/ 2018. gada janvārī ceļazīmē Nr. 28/01 un /pers. E/ 2018. gada janvārī ceļazīmē Nr. 29/01 norādīti kā automašīnas vadītāji uz divām automašīnām – ar valsts reģistrācijas numuru KM 1277 un PO 8650.

Dienests konstatējis, ka darba tabelēs darba stundas tiek uzskaitītas secīgi pa dienām – vai nu /pers. D/ vai /pers. E/, taču atbilstoši SIA „Neste Latvija" degvielas uzpildes pārskatam ar karti Nr. 7105880097830032 kopumā iegādāta degviela 1673 litri, bet ceļazīmēs norādīti tikai 542,01 un 550 litri. Tādējādi ceļazīmēs norādītā informācija par uzpildīto degvielas daudzumu automašīnās ar valsts reģistrācijas numuru KM 1277 un PO 8650 neatbilst SIA „Neste Latvija" sniegtajai informācijai.

Degvielas uzpilde konstatējama arī dienās, kad nevienam no minētajiem autovadītājiem darba stundas nav uzskaitītas – 2018. gada 6., 20. un 27. janvārī.

Nevienam no abiem automašīnu vadītājiem ceļazīmēs nav norādīts brauciens 2018. gada 30. un 31. janvārī, lai gan darba tabelē /pers. E/ norādītas darba stundas.

Atbilstoši SIA „MAIZNĪCA FLORA" informācijai /pers. D/ 2., 11., 16., 18. un 25. janvārī, bet /pers. E/ 4. janvārī t.i., dienās, kad konkrētajam autovadītājam darba stundas nav uzskaitītas (tās norādītas otram autovadītājam), parakstījuši pavadzīmju kopsavilkumu.

[4.8] Dienests konstatējis, ka pieteicējs bez pamata darba tabelēs nav uzrādījis faktiski nostrādātas darba stundas arī svētku dienās. Līdz ar to pieteicējs nav aprēķinājis darbiniekiem piemaksu par darbu svētku dienās: 2017. gada 14. un 17. aprīlī, 14. maijā, 18. novembrī, 25, 26. decembrī, 2018. gada 2. aprīlī, 13. un 20. maijā, 23. jūnijā.

[4.9] 2017. gada 10. augustā noformēts administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums Nr. GA00295877 par 2017. gada 6. augustā (svētdiena) fiksēto pārkāpumu ar automašīnu ar valsts reģistrācijas numuru JD 7906, plkst. 6:14, apdzīvotā vietā Skrundā. Darba tabelēs šajā datumā nav norādītas darba stundas nevienam automašīnas vadītājam. Ceļazīmes par augustu pieteicējs nav iesniedzis. Tādēļ lietas materiāli satur pretrunīgu informāciju par darbinieku nostrādāto darba laiku.

[4.10] Pieteicējs grāmatvedības dokumentos noradījis arī, ka darba izpildē iesaistīti darbinieki, kuri no darba atbrīvoti.

[4.10.1] Pieteicējs dienestam iesniedzis informāciju par darbinieka /pers. AP/ pieņemšanu darbā ar 2017. gada 15. decembri, bet darba tabelē minētajam darbiniekam uzskaitīts darbs arī 2017. gada 1., 4., 5., 6., 7., 8., 11., 12., 13. un 14. decembrī. Audita laikā iesniegtajā precizētajā tabelē darba stundas minētajai personai palielinātas.

[4.10.2] 2018. gada maija ceļazīmē Nr. 11/05 norādīts autovadītājs /pers. BB/, kas saskaņā ar dienestam sniegto informāciju atbrīvots no darba jau 2018. gada 26. martā.

[4.10.3] 2017. gada 15. aprīļa pavadzīmē Nr. SAL240186 SIA „Cannelle Bakery" norādīts autovadītājs /pers. BC/, kas no darba atbrīvots 2014. gadā.

[4.10.4] SIA „Saldus maiznieks" dienestam sniegtās informācijas pielikumā (2017. gada janvāra–2018. gada jūlija pavadzīmju saraksta kopsavilkumā) norādīti divi autovadītāji – /pers. BD/ un /pers. BE/ –, kuri atbilstoši pieteicēja iesniegtajai informācijai izbeiguši darba attiecības ar pieteicēju attiecīgi jau 2015. gada augustā un novembrī. Pieteicējs nav varējis paskaidrot, kuri darbinieki veica darbu minēto divu personu vietā. Konstatētais liecina par grāmatvedības dokumentu formālu noformēšanu. Lietas izskatīšanas gaitā konstatētās pretrunas nav pietiekami izskaidrotas un/ vai novērstas.

[4.11] Automašīnu vadītājiem tabelēs norādīts būtiski atšķirīgs nostrādāto stundu skaits. Piemēram, 2017. gada aprīļa darba tabelē un ceļazīmēs /pers. O/ norādītas 4, 5, 6 stundas, nobraukti 213–220 km dienā, /pers. AG/ – 4, 5 stundas, nobraukti 19–123 km, /pers. AN/ – 4, 5, 6 stundas, nobraukti 180–355 km, /pers. M/ – 4, 5, 6 stundas, nobraukti 122–165 km, /pers. AL/ – 4, 5, 6 stundas, nobraukti – 28–64 km, /pers. D/ – 4, 5, 6 stundas, nobraukti 332–397 km un /pers. J/ 4, 5, 6 stundas, nobraukti 100–121 km, /pers. E/ – 4, 5, 6 stundas, nobraukt 233–356 km dienā. Konstatētajām atšķirībām pieteicējs nav sniedzis saprātīgu uz pierādījumiem balstītu izskaidrojumu, tādēļ tiesai darba tabelēs uzrādīto nostrādāto stundu skaitu bija pamats apšaubīt.

Tiesa piekrita dienestam, ka viss minētais dod pamatu atzīt, ka pārbaudei iesniegtās ceļazīmes netiek sagatavotas atbilstoši veiktajam braucienam un tās nesniedz pilnīgu un patiesu informāciju par uzņēmuma darbības faktisko norisi, kā arī lietā nav gūstams apliecinājums tam, ka pārvadājumi veikti atbilstoši ceļazīmēs un darba tabelēs norādītajam. Konstatētais, ka darbiniekiem nav uzskaitīts darba laiks dienās, kad prece ir piegādāta pircējiem, liecina par to, ka darbinieka nostrādātais darba laiks ir lielāks, nekā pieteicējs ir norādījis grāmatvedības uzskaitē un darba devēja ziņojumos. Tādējādi autovadītāji ir veikuši darba pienākumus (preču piegādes) darba tabelē neuzskaitītajā darba laikā.

[4.12] Pieteicējs audita laikā dienestam iesniedzis precizētas darba tabeles, norādot papildu darba stundas 26–36 autovadītājiem, vidēji no 290 līdz 360 stundām mēnesī, pārsvarā – sestdienās un svētdienās. Dienests, pārbaudot tajās norādītos datus, secinājis, ka iesniegtajās darba tabelēs joprojām nav pilnībā norādīts darbinieku darba laiks. Dienests sākotnējā lēmumā izlases veidā salīdzinājis precizēto informāciju ar sākotnējo. Tiesai nebija iemesla dienesta vērtējumam nepiekrist, ka katru mēnesi 26–36 autovadītāju stundu korekcija ilgstošā periodā nav vērtējama kā nejaušība, bet gan liecina, ka pieteicējs ir izvairījies no pilnīgas nodokļu nomaksas, nedeklarējot visas nodarbinātajai personai uzskaitītās stundas un attiecīgi neaprēķinot darba algu, VSAOI un IIN.

[4.13] Tāpat ir konstatējamas nesakritības ar darba laika uzskaites dokumentos norādīto un automašīnu vadītāju paskaidrojumiem.

[4.13.1] Vairāki automašīnu vadītāji norādījuši, ka aizpilda maršruta lapas/ darba lapas/ ceļazīmes, kurās tiek norādīts maršruts/ nobrauktie kilometri/ degvielas uzpilde/ darba laiks, kā arī norādīts uz maiņas grafika esību. Kā minēts iepriekš, automašīnu vadītāju pašrocīgi aizpildīti dokumenti un maiņu grafiki auditam netika iesniegti. Pamatojums un attaisnojums šādai rīcībai nav konstatējams.

[4.13.2] Automašīnu vadītāji norādījuši atšķirīgu darba laiku, piemēram, no plkst. 06.00 līdz plkst. 12.00–15.00; no plkst. 04.00 līdz plkst. 12.00–13.00; no plkst. 05.00 līdz plkst. 09.00–10.00; no plkst. 6.00 līdz plkst. 10.00–11.00, retu reizi svētku dienās un sestdienās; no plkst. 7.00 līdz plkst. 12.00, izņēmuma gadījumā darba pienākumus veica arī sestdienās vai svētdienās; no plkst. 07.00 līdz plkst. 11.00, 2019. gadā sestdienās un svētdienas nebija jāstrādā; no plkst. 06.00 līdz aptuveni plkst. 12.00, sestdienās/svētdienās un svētku dienās nebija jāstrādā; no plkst. 07.00 līdz plkst. 12.00, strādā darba dienas un arī atsevišķos gadījumos brīvdienās; no plkst. 20.00 līdz plkst. 24.00–01.00; no plkst. 19:00 līdz apmērām plkst. 02.00, arī piektdienas vakaros jeb naktīs uz sestdienu un arī svētdienas vakaros jeb naktīs uz pirmdienu; no plkst. 06.00 līdz apmērām plkst. 12.00; no plkst. 06.00 līdz plkst. 12.00, pēc grafika vienu reizi mēnesī sestdienā, reizēm strādāja arī svētku dienās; četri no divpadsmit paskaidrojumus sniegušajiem pieteicēja darba ņēmējiem norāda uz darbu nakts stundās. Savukārt darba tabelēs darba laiks nakts stundās norādīts tikai 1, 2 vai 3 darba ņēmējiem, tostarp arī saskaņā ar pārbaudes laikā precizētajām darba tabelēm.

[4.13.3] Automašīnas vadītāji paskaidrojumos/liecībās norādījuši vienu darba stundu skaitu, bet darba tabelē norādīts cits. Piemēram, kāds automašīnas vadītājs, kam atbilstoši darba tabelei deklarētas 5 vai 6 darba stundas, norādījis, ka strādā no plkst. 04.00 līdz plkst. 12.00–13.00, automašīnas vadītājs, kam darba tabelē darbs sestdienās netiek uzskaitīts, norādījis, ka strādā no plkst. 6.00 līdz plkst. 10.00–11.00, retu reizi arī svētku dienās un sestdienās; pieteicēja iesniegtajās precizētajās darba tabelēs šim automašīnas vadītājam norādītas pamatā trīs sestdienas vai svētdienas mēnesī. Līdzīga situācija konstatēta arī citiem automašīnu vadītājiem.

[4.13.4] Ir automašīnu vadītāji, kuri norādījuši, ka darba samaksa aprēķināta (vienojās līgumā) par faktiski nostrādātajām stundām un/vai summa, kas tika izmaksāta, bija atbilstoša nostrādātajam un atbilstoša dokumentos, kurus bija jāparaksta par samaksas saņemšanu, norādītajam. Trīs automašīnu vadītāji, kuriem pieteicēja iesniegtajos darba devēja ziņojumos norādīta aprēķinātā darba alga vidēji 260–430 *euro*; 260,00 *euro* un 288,00 *euro*, dienestam sniegtajos paskaidrojumos norādījuši uz skaidrā naudā saņemto darba algu 500 *euro*.

[4.13.5] Vairāki darbinieki, kuri norādījuši, ka strādā pieteicēja uzņēmumā ilgstoši – divus līdz desmit gadus – norādījuši, ka darba algā skaidrā naudā ik mēnesi saņēmuši 220–300 *euro*.

[4.14] Kriminālprocesā sniegtajās liecībās papildus vēl četri automašīnu vadītāji norādījuši, ka algā skaidrā naudā saņēmuši ik mēnesi 500 *euro* un vairāk, tostarp 600 *euro* un 650 *euro*, viens darbinieks – ka, pieņemot darbā, ar vadību notikusi vienošanās par 300 *euro* samaksu uz kontu līdz katra mēneša 15. datumam un par otras puses samaksu skaidrā naudā. Citi darbinieki savukārt norādījuši, ka dzirdējuši, ka vienam darbiniekam tiek maksāti 700 *euro*, bet citi – ka zina, ka pieteicējs darbiniekiem maksāja mēnesī 400 *euro* un vairāk. Konstatētais atšķiras no informācijas, kas dienestam sniegta darba devēja ziņojumos.

Tā kā lietā konstatēta virkne nesakritību darba laika uzskaitē, kā arī pieteicējs ir iesniedzis precizētas darba tabeles, kurās papildus norādītas darba stundas, tiesai bija pamats apšaubīt to automašīnu vadītāju paskaidrojumu un liecību ticamību, kuri norādījuši, ka darba samaksa veikta saskaņā ar nostrādātajām stundām, summa, kas tika izmaksāta, bija atbilstoša dokumentos, kurus bija jāparaksta, norādītajam, un saņemtā alga pretēji tam, kas noteikts darba līgumos, bija mazāka par valstī noteikto minimālo algu. Tiesai nebija iemesla apšaubīt to darba ņēmēju sniegto informāciju, kas norādījuši, ka saņēmuši lielāku algu nekā norādīts darba devēja ziņojumos. Vienlaikus tiesai bija pamats apšaubīt, ka līdzīgos vai pat vienādos apstākļos strādājošiem pieteicēja darbiniekiem algas atšķīrās tik nozīmīgi. Maz ticams arī, ka automašīnu vadītāji ilgstoši (divus līdz desmit gadus) strādātu pieteicēja uzņēmumā, kurš tiem ir vienīgā darba vieta, saņemot daudz zemāku atalgojumu par darbu nekā vidēji nozarē.

[4.15] Tiesa konstatēja, ka pieteicējs regulāri izņem skaidru naudu no bankas konta, uzņēmuma kasē veidojas skaidras naudas atlikums, t.i. uz 2017. gada 31. decembri – 106 192,92 *euro* un uz 2018. gada 31. decembri – 123 623,24 *euro*, bet no lietas materiāliem nav saskatāma pieteicēja nepieciešamība pēc skaidras naudas, kas liecina par skaidras naudas esību pieteicēja rīcībā un norāda uz iespēju maksāt algas „aploksnē".

[4.16] Pieteicējam arī iepriekš veikti kontroles pasākumi, kuros cita starp konstatēts, ka degvielas izlietojums ceļazīmēs neatbilst iegādes dokumentos norādītajam – tas norādīts lielāks. Pieteicēja valdes loceklis to skaidrojis ar čeku nozaudēšanu. Darba tabelēs vairākkārt nav uzskaitītas automašīnu vadītāju nostrādātās nakts stundas atbilstoši nakts stundu skaitam pēc tahogrammu informācijas; darba tabelēs norādītas vairāk darba stundas nekā tahogrammās, bet nav uzskaitītas nakts stundas; darbiniekiem nav aprēķinātas piemaksas par darbu nakts stundās atbilstoši normatīvo aktu

prasībām, tādējādi pilnā apmērā neaprēķinot darba samaksu un nodokļus no tās. Vairāki pieteicēja bijušie darba ņēmēji, sniedzot paskaidrojumus dienestam, norādījuši, ka par darbu mēnesī saņemta summa 500 *euro*, bet summa par ko viņi parakstījās, bija mazāka. Norādīts arī, ka nostrādātās darba stundas neviens neuzskaitīja un arī neprasīja. Salīdzinot iegūto informāciju ar pieteicēja grāmatvedības uzskaitē iekļautajām skaidrā naudā izmaksātajām darba algām, dienests darbinieku paskaidrojumos minētās papildu izmaksātās summas pieteicēja grāmatvedības uzskaitē nav konstatējis.

[4.17] Apkopojot minēto, tiesa atzina par pamatotu dienesta secinājumu, ka pieteicēja grāmatvedībā nav uzrādīta visa informācija par automašīnu vadītāju nostrādāto laiku un samaksu.

Vienlaikus pretēji dienesta secinātajam darba laikā neieskaita šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minēto darbgatavības laiku.

Atbilstoši Ministru kabineta 2007. gada 3. jūlija noteikumu Nr. 474 „Transportlīdzekļu apkalpes locekļu darba laika organizēšanas, ievērošanas un uzskaites noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr. 474) 2.2. apakšpunktam darbgatavības laiks ir laikposms, kad transportlīdzekļa apkalpes loceklim nav pienākuma atrasties savā darba vietā, bet viņš ir gatavs pildīt darba devēja rīkojumu sākt vai atsākt braukšanu vai pildīt citu darba pienākumu, tai skaitā gaidīšanas laiks, kas saistīts ar robežšķērsošanu, kā arī satiksmes ierobežojumu vai aizliegumu, neietverot pārtraukumu un atpūtas laiku (2.2.1. apakšpunkts); transportlīdzekļa apkalpes loceklis atrodas kustībā esošā transportlīdzeklī, sēžot blakus autovadītājam vai guļamvietā, ja pārvadājuma veikšanā iesaistīti vairāki autovadītāji (2.2.2. apakšpunkts). Tomēr minētais konkrētajā gadījumā nevar ietekmēt dienesta izdarītos secinājumus un lietas rezultātu cita starp tāpēc, ka pieteicējs nav iesniedzis tādus darba laika uzskaites dokumentus, no kuriem būtu iespējams pārliecināties, kad un kurš no transportlīdzekļu vadītājiem, izpildot reisus tandēmā, ko konkrētajā reisā ir darījis. Atbilstoši noteikumu Nr. 474 15. punktam par transportlīdzekļa apkalpes locekļa darba laika organizēšanu un uzskaiti atbild darba devējs.

[4.18] Attiecībā uz argumentu, ka par 2017. gada janvāri un februāri bija iestājies likumā „Par nodokļiem un nodevām" noteiktais papildus nodokļu aprēķina termiņš – 3 gadi –, un par šo termiņu nevar tik veiktas nekādas nodokļu korekcijas, tiesa norādīja, ka sākotnējais lēmums pieņemts 2020 .gada 9. aprīlī un tas varēja ietvert sevī nodokļu uzrēķinu arī par 2017. gada martu. Savukārt papildu nodokļu maksājumu uzrēķins par 2017. gada janvāri un februāri pieteicējam nav veikts.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2022. gada 31. janvāra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību. Apelācijas sūdzība pamatota ar pieteikumā norādīto, papildus paužot šādus argumentus.

[5.1] Pieteicēja darbinieki neveic pilna laika darbu normāla darba laika izpratnē. Auditori nav ņēmuši vērā Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) 2019. gada 18. oktobra spriedumā lietā Nr. SKA-42/2019 norādīto, ka iestādei, veicot netiešos aprēķinus, ir pienācīgi jāpamato pieņemtais lēmums. Papildu nodokļu aprēķins varēja tikt veikts tikai par tiem darbiniekiem, par kuriem ir pierādījumi, ka tie veikuši darbu lielākā apjomā nekā norādīts darba tabelē.

[5.2] Pierādījumi par atsevišķu darbinieku darba laiku, kas neatbilst darba tabelēs norādītajam, nav attiecināmi uz visiem darbiniekiem.

[5.3] Par pierādījumu nevar uzskatīt arī degvielas izlietojumu, jo tas nenorāda uz to, ka darbinieki ir veikuši darbu lielākā apjomā nekā tas norādīts darba tabelēs. Degvielas izlietojuma atbilstība pieteicēja saimnieciskās darbības izdevumiem nav apstrīdēta.

[5.4] Pirmās instances tiesa atteicās nopratināt lieciniekus, kuru liecībām varētu būt būtiska nozīme.

[6] Dienests paskaidrojumā apelācijas sūdzību neatzīst un lūdz noraidīt pieteikumu, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un spriedumā ietvertajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus to kopsakarā, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[8] Vispirms apgabaltiesa norāda motivāciju pieteicēja pārstāvja lūgumiem, kurus apgabaltiesa noraidīja, pabeidzot lietas izskatīšanu pēc būtības.

[8.1] Pieteicēja pārstāvis lūdza izskatīt lietu mutvārdu procesā. Lūgums pamatots ar to, ka nepieciešams nopratināt lieciniekus – pieteicēja darbiniekus, par kuriem dienests ir noteicis papildu nodokļu uzrēķinu. Lūgumu par liecinieku nopratināšanu pieteicēja pārstāvis izteica arī pirmās instances tiesā, tiesa noraidīja šo lūgumu, iepazīstoties ar procesa dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem un lietas materiāliem kopsakarā. Tiesa atzina, ka lietā konstatēts daudz nesakritību un pretrunu un nav saprātīgi uzskatīt, ka automašīnu vadītāji varētu sniegt tik detalizētas liecības, lai atspēkotu dienesta iegūto pierādījumu izvērtējumu kopsakarā. Savukārt vispārīgas liecības lietas rezultātu ietekmēt nevar. Tiesa atzina, ka lietā iegūtais pierādījumu kopums ir pietiekams tiesiska un pamatota sprieduma taisīšanai lietā.

[8.2] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 162. panta pirmo daļu liecinieks ir persona, kuru tiesa izsaukusi uz tiesas sēdi, lai tā liecinātu par faktiem, kas attiecas uz lietu. Minētā panta otrā daļa noteic, ka administratīvā procesa dalībnieks, lūdzot nopratināt liecinieku, norāda, kādus lietā nozīmīgus apstākļus liecinieks var apstiprināt.

Vispirms apgabaltiesa konstatē, ka pieteicēja pārstāvis nav norādījis konkrētus lieciniekus (vārdu, uzvārdu), kurus nepieciešams nopratināt, kā arī nav norādījis, kādus lietā nozīmīgus apstākļus katrs liecinieks varētu apstiprināt. Apgabaltiesas ieskatā pieteicējam bija jānorāda, kuri darbinieki un kāda iemesla pēc būtu nopratināmi atkārtoti, jo dienests ir

ieguvis pieteicēja darbinieku paskaidrojumus, kā arī vairāki darbinieki ir nopratināti kriminālprocesā. Pieteicējs nav norādījis, ka konkrēti darbinieki varētu sniegt citādas liecības nekā sniegtas iepriekš, turklāt ir pagājis pietiekami ilgs laiks kopš notikumiem, līdz ar to apšaubāms, vai liecinieki varētu sniegt precīzu un detalizētu notikumu izklāstu. Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka liecinieku nopratināšana šajā lietā nav nepieciešama.

[8.3] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 304. panta pirmajai daļai apelācijas instances tiesa lietu izskata rakstveida procesā, bet, izvērtējot procesa dalībnieka motivētu lūgumu, tiesa var noteikt lietas izskatīšanu arī mutvārdu procesā. Lietas izskatīšana mutvārdu procesā apelācijas instances tiesā ir uzskatāma par tiesas prerogatīvu arī tad, ja pirmās instances tiesā lieta nav skatīta mutvārdu procesā. Jāņem vērā, ka apelācijas instances tiesai nav saistošs lietas dalībnieka lūgums izskatīt lietu mutvārdu procesā. Tiesa, izvērtējot procesa dalībnieka motivētu lūgumu par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā, var to noraidīt (sk. *Senāta 2020. gada 26. novembra sprieduma lietā Nr. SKA-268/2020 (A420302716) 8. punktu*). Apelācijas instances tiesa lietas izskatīšanu mutvārdu procesā var noteikt, ja uzskata, ka šāda lietas izskatīšana konkrētajos apstākļos ir lietderīga un nepieciešama (sk. *Senāta 2021. gada 4. marta sprieduma lietā Nr. SKA-32-2021 (A420135016) 5. punktu*). Lietas izskatīšana tiesas sēdē ir lietderīga gadījumos, kuros no lietā esošiem dokumentiem nevar gūt pilnīgu priekšstatu par izskatāmo jautājumu. Šādos apstākļos personu uzklausīšana tiesas sēdē var sekmēt pareizu izskatāmā jautājuma izlemšanu. Savukārt, ja lietas materiāli ir pietiekami izskatāmā jautājuma izlemšanai, tad mutvārdu process parasti nav lietderīgs (sk. *Senāta 2014. gada 6. februāra sprieduma lietā Nr. SKA-0034-14 (A420824810) 6. punktu*).

[8.4] Izvērtējot pieteicēja pārstāvja lūgumu un lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka nav pamata noteikt lietas izskatīšanu mutvārdu procesā, jo lieta pirmajā instancē ir izskatīta mutvārdu procesā, pieteicēja pārstāvji ir snieguši paskaidrojumus mutvārdos (videokonferences režīmā, izmantojot *Microsoft Team* programmu). Apgabaltiesas ieskatā lietas materiāli ir pietiekami, lai izskatītu lietu rakstveida procesā un apgabaltiesa ir noraidījusi pieteicēja pārstāvja lūgumu par liecinieku nopratināšanu, līdz ar to arī lūgums par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā ir noraidāms.

[9] Pieteicējs arī izteicis lūgumu par tiesvedības apturēšanu, pamatojot to ar Administratīvā procesa likuma 273. panta trešo daļu. Pieteicējs norāda, ka pret tā valdes locekli M. Melbiksi ir ierosināts kriminālprocess. Krimināllieta tiek izskatīta Kurzemes rajona tiesas Kuldīgas tiesā. Pieteicējs norāda, ka kriminālprocesa ietvaros tiek noskaidrots katra konkrētā darbinieka darba laiks un iegūtas ziņas par faktiem, kas ir svarīgas šīs lietas izskatīšanā. Liecinieku liecības kriminālprocesā var ieviest būtiskas izmaiņas pieteicējam veiktā papildu nodokļa aprēķina lielumā. Saņemot ziņas no kriminālprocesa, pieteicējs varēs iesniegt papildu pierādījumus.

Administratīvā procesa likuma 273. panta trešā daļa noteic, ka tiesa aptur tiesvedību, ja lietas izskatīšana nav iespējama, iekams nav izlemta cita lieta tiesā vai iestādē.

Tiesību doktrīnā attiecībā uz šī procesuālā jautājuma izpratni ir norādīts, ka „iztiesāšanas apturēšana pieļaujama (..) aiz objektīva rakstura iemesliem, proti, kad rodas prejudiciāls jautājums" (*V. Bukovskis, Civilprocesa mācības grāmata, Rīga, 1933., 506. lpp.*).

Izskatāmajā gadījumā no pieteicēja norādītā neizriet, konkrēti kādi apstākļi ir jānoskaidro krimināllietā, kurus nav iespējams noskaidrot šajā administratīvajā lietā, tādējādi radot nepieciešamību apturēt tiesvedību lietā.

Apgabaltiesa konstatē, ka, pamatojoties uz pieteicēja pārstāvja lūgumu, pirmās instances tiesa izprasīja pirmstiesas kriminālprocesā iegūtās liecinieku (pieteicēja darbinieku) liecības, kas ir pievienotas lietas materiāliem. Tas vien, ka pieteicējam šajā administratīvajā procesā nav iespējams iepazīties ar šīm liecībām, kas sniegtas pirmstiesas kriminālprocesa ietvaros, nav pamats tiesvedības apturēšanai.

Apgabaltiesas ieskatā, izlemjot jautājumu par tiesvedības apturēšanu lietā, ir nepieciešams konstatēt tādu jautājumu esību citā lietā, kuriem ir prejudiciāla nozīme konkrētās administratīvās lietas izskatīšanā un bez kuru noskaidrošanas konkrētās lietas izskatīšana nav iespējama. Jebkurā gadījumā citā lietā konstatējamiem apstākļiem jābūt tādiem, kas var būtiski ietekmēt izskatāmo lietu, jo tikai šādā gadījumā konstatējams objektīvs pamats tiesvedības apturēšanai. Apgabaltiesas ieskatā apstāklis, ka pret pieteicēja valdes locekli ir uzsākts kriminālprocess, konkrētajā gadījumā neliedz tiesai pārbaudīt pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu, ņemot vērā, ka saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 250. panta otro daļu tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā. Savukārt kriminālprocess ierosināts pret pieteicēja valdes locekli M. Melbiksi par darba samaksas noteikumu pārkāpšanu. Kriminālprocesā tiks izvērtēta konkrētas personas vaina noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, proti, vai pieteicēja valdes loceklis ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu – izmaksājis grāmatvedības uzskaitē neuzrādītu darba samaksu.

No apstākļu izvērtējuma ierosinātajā krimināllietā nav atkarīgs tas, vai pieteicējam bija pienākums maksāt nodokļus, ko dienests ar pārsūdzēto lēmumu tam uzlicis par pienākumu nomaksāt budžetā. Līdz ar to pieteicēja lūgums par tiesvedības apturēšanu ir noraidāms.

[10] Lietā ir strīds, vai pieteicējs saviem darba ņēmējiem ir pilnīgi uzskaitījis nostrādātās darba stundas un attiecīgi aprēķinājis darba ienākumus.

Izvērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumu un apelācijas sūdzības argumentus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi identificējusi strīdus jautājumu un izvērtējusi iesniegtos pierādījumus, kā arī pareizi piemērojusi tiesību normas. Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307. panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai.

Papildus un par pieteicēja apelācijas sūdzības argumentiem apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[11] Pieteicējs apelācijas sūdzībā atkārtoti norāda, ka pārsūdzētajā lēmumā nav tiesiski iegūtu un neapstrīdamu pierādījumu par to, ka pieteicējs saviem darbiniekiem veicis jebkādas izmaksas par darbu, kuras nebūtu atspoguļotas pieteicēja grāmatvedībā. Tomēr pieteicēja norādes par nepieļaujamiem pierādījumiem ir nekonkrētas, tām trūkst sasaistes ar lietā konstatētajiem faktiem un pārsūdzētā sprieduma argumentāciju. Tā kā pirmās instances tiesa ir detalizēti vērtējusi lietā esošos pierādījumus, būtu sagaidāms, ka apelācijas sūdzībā tiek izvirzīti konkrēti pretargumenti, norādot, kuri pierādījumi nav novērtēti pareizi un kā tie bija jānovērtē. Tomēr pieteicējs to nav darījis, aprobežojoties ar vispārīgām frāzēm, ka papildu nodokļu aprēķins ir veikts, pamatojoties uz pieņēmumiem, un to varēja veikt tikai par tiem darbiniekiem, par kuriem ir pierādījumi, ka tie veikuši darbu lielākā apjomā nekā norādīts darba tabelē. Apelācijas sūdzībā pēc būtības norādīti tie paši argumenti, kas pieteikumā un kurus ir analizējusi pirmās instances tiesa.

[12] Likuma ,,Par valsts sociālo apdrošināšanu" 16.^{1} panta 1^{1} daļa noteic, ja darba devējs ir nodarbinājis vai nodarbina personu, noslēdzot darba, uzņēmuma, graudniecības vai pārvadājuma līgumu, bet tai aprēķinātie vai izmaksātie ienākumi vai ienākumi, kuri bija jāaprēķina un jāizmaksā un no kuriem bija jāaprēķina obligātās iemaksas, nav uzrādīti grāmatvedības uzskaitē un dienestam iesniegtajā ziņojumā par VSAOI no darba ņēmēju darba ienākumiem, par iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesī un no šiem ienākumiem nav aprēķinātas obligātās iemaksas, dienests piedzen no darba devēja obligāto iemaksu starpību starp obligāto iemaksu summu, kas aprēķināma saskaņā ar dienesta rīcībā esošo informāciju, un darba devēja aprēķināto obligāto iemaksu summu, kā arī soda naudu trīskāršā obligāto iemaksu apmērā. Savukārt šā panta piektā daļa noteic, ja šā likuma 1. panta 2. punkta ,,a" apakšpunktā minētajām personām (noteic, ka darba ņēmējs ir persona, kas uz darba līguma pamata par nolīgto darba samaksu veic noteiktu darbu darba devēja vadībā) darba devējs aprēķinājis obligātās iemaksas no darba algas, kas ir mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo darba algu, un nav attaisnojoša dokumenta, kas to apstiprina, nodokļu administrācija piedzen no darba devēja obligātās iemaksas un soda naudu trīskāršā obligāto iemaksu apmērā no summas, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālās darba algas apmēram.

Tātad likumdevējs ir piešķīris dienestam tiesības darba devēja vietā precizēt valsts budžetā maksājamo nodokļu lielumu, ja ir konstatējama darba devēja negodprātīga rīcība, slēpjot patiesi izmaksāto ienākumu un secīgi atbilstoši iemaksu apmēru. Apgabaltiesai nav šaubu par to, ka pieteicējs saviem darba ņēmējiem nav pilnībā uzskaitījis nostrādātās darba stundas un attiecīgi aprēķinājis darba ienākumus, par ko liecina gan darba tabelēs norādīto darba stundu neatbilstība darba līgumos noteiktajam, gan darba samaksas neatbilstība valstī noteiktajai minimālajai algai, gan darījuma partneru paskaidrojumi un citi dienesta savāktie pierādījumi. Likumdevējs tādā gadījumā ir piešķīris dienestam tiesības precizēt nodokļu apmēru saskaņā ar dienesta rīcībā esošo informāciju, proti, uz aprēķinu pamata. Cita starpā dienestam ir tiesības piedzīt no darba devēja obligātās iemaksas un soda naudu trīskāršā obligāto iemaksu apmērā no summas, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālās darba algas apmēram. Līdz ar to dienests pamatoti papildus algu pieteicēja darbiniekiem noteica kā starpību starp minimālo darba algu un faktiski izmaksāto.

[13] Pieteicējs atsaucas uz Senāta 2019. gada 18. oktobra spriedumā lietā Nr. SKA-42/2019 (A420249614) norādīto, ka iestādei, veicot netiešos aprēķinus, ir pienācīgi jāpamato pieņemtais lēmums. Pretēji pieteicēja norādītajam, apgabaltiesas ieskatā, dienests ir pienācīgi pamatojis pārsūdzēto lēmumu. Spriedumā, uz kuru atsaucas pieteicējs, tiesa neapšaubīja, ka dienesta konstatētie apstākļi un iegūtie pierādījumi apliecina pieteicēja darba ņēmēju ar darbu saistīto darbību veikšanu attiecīgajās brīvdienās un svētku dienās, kas nav atspoguļots darba laika uzskaites tabelēs. Senāts šajā spriedumā atzina, ka tomēr ar minēto faktu vien nav pietiekami, lai atzītu, ka konkrētie darbinieki attiecīgajās dienās, veicot atsevišķus darba uzdevumus, ir strādājuši pilnu darba dienu. Minētajā lietā, aprēķinot papildu nodokļu maksājumus, dienests balstījies tikai uz pieņēmumiem attiecībā uz darbinieku iespējamo nostrādāto stundu skaitu brīvdienās un svētku dienās, pieņemot, ka katrs darbinieks, kas ir veicis kādu ar darbu saistītu pienākumu attiecīgajās dienās, tam ir patērējis pilnu darba dienu, proti, astoņas vai attiecīgi 16 stundas. Lietas apstākļi un pierādījumi, ar kuriem bija pamatots dienesta lēmums, apliecināja tikai atsevišķu darbību veikšanu kā tādu. Senāts norādīja, ka pats par sevi konstatēts fakts ne vienmēr var radīt šaubas par pieļautu likuma pārkāpumu. Lai šādas šaubas rastos, šis fakts ir jāaplūko citu apstākļu kontekstā. Ja šie citi apstākļi iestādē netiek noskaidroti un novērtēti, tad uzskatāms, ka lēmums ir pieņemts uz pieņēmumu pamata, un tiesai nav jāveic padziļināta pārbaude, lai apstiprinātu, ka iestādes konstatētie fakti tomēr rada likuma pārkāpumu, tādējādi pēc būtības veidojot lēmuma pamatojumu un pārkāpjot Administratīvā procesa likuma 250. panta otro daļu. Senāts vērsa uzmanību uz to, ka dienests nav vērtējis veicamo darbību raksturu, proti, vai to veikšanai bija objektīvi jāpatērē astoņas stundas.

Vispirms norādāms, ka lietā, uz kuru atsaucas pieteicējs, dienests bija veicis aprēķinus par nostrādātajām virsstundām. Minētajā lietā no uzņēmuma pārstāvja paskaidrojumiem izrietēja, ka tā darbinieki netiek nodarbināti brīvdienās un svētku dienās, savukārt darbinieku atsevišķu darbību veikšana šajās dienās notikusi bez saskaņošanas ar uzņēmumu. Tiesa atzina, ka dienestam, izvirzot apgalvojumu, ka darbinieki tika nodarbināti ārpus noteiktā darba laika, bija pienākums pamatot savus secinājumus un nodokļu aprēķinus ar attiecīgiem pierādījumiem. Šajā lietā attiecīgie darbinieki nenoliedza, ka dažu darbību veikšana bija iespējama arī laikā, kad transportlīdzeklis tika novietots stāvvietā degvielas uzpildes stacijas laukumā, un šādu darbību veikšanu neuzskatīja par darba pienākumu pildīšanu.

Izskatāmajā lietā faktiskie apstākļi nav salīdzināmi ar lietas Nr. A420249614 faktiskajiem apstākļiem. Kā jau apgabaltiesa norādīja, izskatāmajā lietā dienests konstatējis, ka atbilstoši darba tabelēm automašīnu vadītāji pamatā dienā bija nodarbināti 4, 5 vai 6 stundas un atbilstoši darba tabelēm vairāki automašīnu vadītāji bija nodarbināti mazāk par darba

līgumā un amata aprakstā noteikto darba laiku (mazāk kā 100 stundas mēnesī). Arī darba samaksa tika aprēķināta zemāka par valstī noteikto minimālo algu. Savukārt atsevišķas darbības (piemēram, benzīna uzpilde) ir veikta nakts stundās, bet šajā dienā darbiniekam nav uzrādītas nostrādātās stundas.

Var piekrist pieteicējam, ja darbinieks ir veicis kādu ar darbu saistītu pienākumu attiecīgajā dienā, tas nenozīmē, ka darbinieks šajā dienā ir strādājis pilnu darba dienu. Tomēr jāvērtē, kāda darbība kādā diennakts laikā ir veikta. Apgabaltiesas ieskatā pretrunā loģikas likumiem būtu atzīt degvielas uzpildi nakts stundās par atsevišķi veiktu darbību konkrētajā dienā (naktī). Nav ticami, ka darbinieks ārpus sava darba laika nakts laikā uzpildītu automašīnai degvielu.

[14] Pieteicēja norādītais, ka tā darbinieki neveic pilna laika darbu normāla darba laika izpratnē, ir pretrunā ar darba līgumos noteikto.

Kā jau to norādīja pirmās instances tiesa, darba līgumos ir noteikts, ka automašīnu vadītājiem ir summētais darba laiks, taču pierādījumi par to, kā šī summēšana notikusi, un kā veidojas darba tabelē uzrādītais dienā nostrādāto stundu skaits, nav iesniegti. Tādējādi pieteicējs nav pierādījis summētā darba laika uzskaiti, kā arī pēc pieteicēja iesniegtajiem darba laika uzskaites dokumentiem nav iespējams pārliecināties, vai darba tabelē norādītais darbinieku darba laiks ir uzskaitīts pareizi. Auditam iesniegtajās ceļazīmēs ir konstatēti trūkumi, kas neļauj izsekot ziņu atbilstībai faktiski notikušiem preču pārvadājumiem. Attiecībā uz pieteicēja iebildumiem par atsevišķu darbinieku darba laika neatbilstību attiecināšanu uz visiem darbiniekiem norādāms, ka saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38. pantu nodokļu maksātājam, kurš nepiekrīt dienesta izdarītajiem secinājumiem un veiktajam nodokļu aprēķinam, jāiesniedz pierādījumi, kas apstiprina pretējo. Pierādījumi par to, ka pieteicējs saviem darba ņēmējiem nav pilnīgi uzskaitījis nostrādātās darba stundas un attiecīgi aprēķinājis darba ienākumus jāiesniedz dienestam, bet tos jāatspēko pieteicējam. Šajā gadījumā pieteicējs nav atspēkojis dienesta savāktos pierādījumus.

Administratīvā procesa likuma 154. panta pirmā daļa noteic, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem. Tiesu praksē atzīts, ka atbilstoši minētā panta jēgai, lai, novērtējot pierādījumus, noteiktu to objektivitāti un ticamību, pierādījumus nepieciešams vērtēt to kopumā, nevis atrauti vienu no otra. Pirmās instances tiesa visus būtiskos pieteicēja norādītos apstākļus ir pārbaudījusi un novērtējusi, apgabaltiesa šim vērtējumam pievienojas. Faktiski pieteicējs iebilst pret pirmās instances tiesas veikto pierādījumu novērtējumu, tomēr minētais nenozīmē, ka tiesa būtu nepareizi novērtējusi lietā konstatētos apstākļus. Tas vien, ka procesa dalībnieka un tiesas viedoklis par lietas izspriešanai nepieciešamajiem pierādījumiem atšķiras, nevar būt par pamatu secinājumam, ka tiesa nav pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietā esošos pierādījumus (sk. *Senāta 2007. gada 22. jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-305/2007 (A42313805) 10. punktu*).

[15] Pieteicējs norāda, ka nevienā no pieteicēja darījuma partneru paskaidrojumiem nav norādītas konkrētas gada un mēneša dienas ar konkrētiem laikiem un konkrētiem pieteicēja darbiniekiem. Pieteicēja ieskatā šie paskaidrojumi nevar būt par pamatu, lai uzskatītu, ka pieteicēja darbinieki ir veikuši darbu katru dienu astoņas stundas. Tāpat pieteicēja ieskatā par pierādījumu nevar uzskatīt arī degvielas izlietojumu, jo tas nenorāda uz to, ka darbinieki ir veikuši darbu lielākā apjomā nekā tas norādīts darba tabelēs. Degvielas izlietojuma atbilstība pieteicēja saimnieciskās darbības izdevumiem nav apstrīdēta.

Apgabaltiesa uzsver, ka konkrētajā gadījumā ir jāvērtē lietā esošie pierādījumi to kopsakarā, kā to darījis dienests un pirmās instances tiesa. Darbinieku paskaidrojumi un darījuma partneru paskaidrojumi, vērtējot tos kopsakarā ar citiem lietas apstākļiem, norāda uz to, ka darba laika uzskaites tabeles satur nepatiesu informāciju un norāda uz to, ka pieteicējs saviem darba ņēmējiem nav pilnībā uzskaitījis nostrādātās darba stundas. No darījuma partneru paskaidrojumiem dienests konstatējis, ka pieteicējs nav uzskaitījis darbu brīvdienās, svētku dienās un nakts stundās. Uz ko paskaidrojumos norāda arī vairāki pieteicēja darba ņēmēji, kā arī konstatēta regulāra degvielas uzpilde nakts stundās.

Var piekrist pieteicējam, ka nevienā no pieteicēja darījuma partneru paskaidrojumiem nav norādītas konkrētas gada un mēneša dienas ar konkrētiem laikiem un konkrētiem pieteicēja darbiniekiem. Tomēr darījuma partneru norādītais ļauj secināt, ka pieteicēja darbinieki ir strādājuši brīvdienās, svētku dienās un nakts stundās, tādējādi pieteicējs par strīdus periodu darba ņēmēju darba tabelēs sniedzis nepatiesu informāciju par nodarbināto autovadītāju nostrādāto darba laiku. Tāpat var piekrist, ja darbinieks ir veicis kādu ar darbu saistītu pienākumu attiecīgajā dienā, tas nenozīmē, ka darbinieks ir strādājis pilnu darba dienu. Apgabaltiesa jau norādīja, ka pretrunā loģikas likumiem būtu atzīt degvielas uzpildi nakts stundās par atsevišķi veiktu darbību konkrētajā dienā.

Arī dienesta konstatētie apstākļi, ka vidējā darba alga nozarē (701–749 *euro*) pārsniedz pieteicēja deklarēto darba algu un tas, ka pieteicēja kases atlikums (skaidrā naudā) sasniedza ievērojamu summu, kas netieši liecina par pieteicēja iespēju maksāt ,,aplokšņu algas ".

[16] Pieteicējs norāda, ka ir veicis labojumus darba laika uzskaites tabelēs. Kā to pamatoti norāda dienests, jau pats fakts, ka pieteicējs ir labojis darba laika uzskaites tabeles, norāda uz to, ka pieteicējs nebija uzskaitījis visas darbinieku nostrādātās darba stundas. Bez tam pieteicējs nav loģiski izskaidrojis ne to, kāpēc faktiskā situācija neatbilst darba līgumos paredzētajam, kāpēc nav darba grafiku, no kuriem varētu redzēt, kā veidojas summētais darba laiks, kā arī to, kāpēc netiek glabātas pašrocīgi aizpildītas automašīnu vadītāju ceļazīmes. Var piekrist pieteicējam, ka normatīvais regulējums neuzliek par pienākumu ceļazīmes aizpildīt pašrocīgi darbiniekiem, tomēr pieteicēja interesēs ir tādas ceļazīmes iesniegt, ja pēc pieteicēja norādītā darbinieki tādas aizpilda. Izvairīšanās no dokumentu iesniegšanas netieši apliecina, ka pieteicējs ir

norādījis nepatiesus faktus grāmatvedības dokumentos. Tā kā pieteicēja rīcībā bija jābūt vadītāju pašrocīgi aizpildītām ceļazīmēm, jo tas izriet no darbinieku amata apraksta, tad pieteicēja interesēs bija šos dokumentus iesniegt, lai dienests varētu gūt pilnu priekšstatu par pieteicēja saimniecisko darbību un grāmatvedības dokumentu atbilstību reāli notikušajam. Apgabaltiesas ieskatā lietā ir pietiekams pierādīju kopums, kas liecina, ka pieteicējas darbinieku nostrādātais darba laiks ir lielāks, nekā tas uzrādīts pieteicēja grāmatvedības uzskaitē. Apgabaltiesa piekrīt dienestam, ka pieteicējs izsaka iebildumus par pierādījumiem, kuri nav iegūti, vienlaicīgi ignorējot tos, kuri ir iegūti. Pieteicējs nav atspēkojis un izskaidrojis dienesta konstatētos faktus par pieteicēja grāmatvedības dokumentu neatbilstību faktiski konstatētajam.

[17] Attiecībā uz pieteicēja argumentu, ka neviens darbinieks nav izteicis pretenzijas pieteicējam par darba laika uzskaiti un samaksu, norādāms, ka šāds arguments jau atrunāts tiesu praksē. Lietā, kurā persona arī atsaucās uz Darba likuma 137. pantā paredzēto darba devēja pienākumu precīzi uzskaitīt darbinieka nostrādātās stundas, kā arī atsevišķi virsstundas, darbu nakts laikā, nedēļas atpūtas laikā un svētku dienās nostrādātās stundas un darbinieka tiesības pārbaudīt darba devēja veikto darba laika uzskaiti, kā arī uzskatīja, ka gadījumā, ja darbinieks nav vērsies pret darba devēju ar prasību izmaksāt neaprēķināto darba samaksas daļu, dienestam nav tiesību, pamatojoties uz iepriekšējā punktā minētajām tiesību normām, papildus aprēķināt nodokļu maksājumus un soda naudu, Senāts norādīja, ka šāds arguments nav pamatots. Senāts piekrita, ka personas argumentam, ka darba strīdi, tostarp par darba samaksu, ir risināmi starp darba devēju un darbinieku. Taču tas, ka darbinieks nav izmantojis tiesības vērsties ar prasījumu pret darba devēju, neietekmē dienesta likuma „Par nodokļiem un nodevām" 18. panta pirmajā daļā paredzētās tiesības kontrolēt nodokļu aprēķināšanas un maksāšanas pareizību, kā arī piemērot sankcijas nodokļu likumu pārkāpējiem, pamatojoties uz likumiem un Ministru kabineta noteikumiem. Tas, ka nav bijis ierosināts darba strīds starp pieteicēju un darbiniekiem par darba samaksas apmēru, nav šķērslis dienestam veikt kontroli pār iedzīvotāju ienākuma nodokļa un obligāto iemaksu aprēķināšanas un maksāšanas pareizību, kā arī noteikt sankcijas par attiecīgu nodokļu likumu pārkāpumiem (sk. *Senāta 2020. gada 4. novembra sprieduma lietā Nr. SKA-64/2020 (A420125216) 6. punktu*).

[18] Papildus ir norādāms, ka tiesai nav jāatbild uz iebildumiem, kuri nav juridiski nozīmīgi. Tāpat tiesa nav ierobežota sprieduma argumentāciju veidot tā, ka uz katru dalībnieka iebildumu nav sniegta tieša detalizēta atbilde. Ir svarīgi, lai visi būtiskie argumenti un apstākļi būtu aplūkoti pēc būtības un kopsakarā (sk., *Senāta 2019. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. SKA-52/2019 (A420148815) 5. punktu*).

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307., 309. pantu un 329. panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

n o s p r i e d a :

noraidīt SIA „RIGOLEX" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2020. gada 3. septembra lēmuma Nr. 30.2-22.13/3789 atcelšanu daļā par papildu nomaksai budžetā noteiktajām VSAOI 29 654,85 *euro*, soda naudu 88 964,55 *euro*, nokavējuma naudu 10 176,59 *euro*, kā arī IIN soda naudu 51 112,17 *euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente V. Zommere Tiesnese I. Amona Tiesnesis K. Berķis

Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.